

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, 1/4 an 5 cor., 1 an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, 1/4 an 7 cor., 1 an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un fir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani a treia-oră 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.

Se prenumără la poste și librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Tipografică”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Cisnădiei, 27. — În Alba-Iulia la librăria Weisz Bernat „la loterie”.

TRIBUNA

PROCESUL DE IERI AL „TRIBUNEI”

Sibiu, 21 Maiu, n.

Justiția maghiară, șovinismul și guvernul Széll pot fi mândri, pot fi veseli, că în Cluj s'a scărșit ieri un act vrednic de secolul al XX. în care nu de mult am intrat. Un nou capitol de persecuție, de injusteță și volnicie au înscris ieri în cartea istoriei stăpânitorii noștri.

E lucru vechiu, că ziaristica noastră în general, ear în special „Tribuna” e luată la fîntă de către stăpânitorii noștri, dar procesul și pedepșa aspră și neomenescă de ieri, e raritate în felul ei și toată chestia aruncă o vie lumină asupra stărilor anormale dela noi.

Românii au voit să fină anul trecut două conveniri culturale-sociale: în Sanislău despărțământul „Asociațiunii”, în Baia-mare concert, împreună cu dans. Ambele sunt oprite de autorități, sub prețete ridicole și cinice. Românii se revoltă în sentimentele lor și „Tribuna” dă expresie acestei revolte, arătând, că persecuțiile și volnicile se urmează și pe terenul cultural-social.

Și ce se vede? În loc ca organele, cari au făcut abuz de putere, să fie trase la răspundere sau cel puțin desavuate de guvern, e luată la răspundere „Tribuna” și împrescuată și pedepsită pentru apăsarea adevărului și înțierarea abuzurilor.

Adecă noi Românii cu opreliștea și tot noi și cu pedepșa: Eată nota caracteristică a erei „dreptății” lui Széll. Constând deoamdată aceasta, lăsăm să urmeze raportul corespondentului nostru despre pertractarea de ieri.

Decursul pertractării.

Cluj, 20 Maiu n.

Precum am anunțat prin fir telegrafic, pertractarea procesului intentat „Tribunei” pentru articoli „Puneși stavilă” și „Sunt lași!” a început astăzi în istoria sală a „Redutei orașenești” la orele 8 dim. Curtea cu jurați din Cluj a aflat de oviuință se dee cinstea ouenită neînfrântului organ al partidului nostru național, începînd seria pertractărilor pentru sezonul actual tocmai cu procesul „Tribunei”. Da! Când e vorba de osândă, în țeara Ardealului și mai ales la Cluj, se menține devisa: Românii și „Tribuna” înainte de toate!

Tribunalul s'a constituit astfel: Președint: baronul Szentkereszty Zs., jude de curie. Jurați volanți: Dr. Issekutz Gyula și Dr. Reinhold Arthur. Notar: Dr. Török Ákos. Acusator public: Dr. Jeney Aladár. Interpret: Dr. Tauber Farkas.

Curtea cu jurați s'a sortit în chip următor: Ince E., Deretei F., Szentgyörgyi Jenő, Szai Árpád, Iozsa Gyula, Valentini Adolf, Farkas Mihály, Dr. Huszár Lajos, Dr. Terner Adolf, Keresztesi Lajos, Ladics Nándor, Dr. Papp József.

Membrii suplenți: Gál Gyula și Koleszár Sándor. (Jurații absenți fără legitimare au fost pedepsiți de tribunal la amendă de câte 100 coroane).

Față de pertractare s'a manifestat un deosebit interes. Sala era plină de public român și maghiar. Maghiarii curioși se vadă pe agitatorul, care acum pentru a șeasa oară avd se-și iee osândă, Românii și mai ales tinerimea universitară în număr imens a ținut să fie mărturie la a 26 a lovitură, cu care „justiția” maghiară vrea să răpună vieța „Tribunei” celei îndrăcine, care atăta groază insuflă în șirurile dușmane.

Di Andreiu Baltes, redactorul responsabil al „Tribunei”, ocupă loc pe banca acusatorilor. Prezența tinerimii române îi inspiră mângăiere și curaj. Dealtfel este liniștit, ca omul, care a vă-

zut atâtea vânturi și cari este bine cunoscut și familiarizat cu fețele judecătorești din Cluj. Numai durerea de masele îi produce indispoziție.

Apărătorul Dr. Cassiu Maniu declară în numele acusatului, că autorii articolelor incriminați sînt d-nii: T. V. Păcățianu și Ilie Moga din Sibiu, și cere, că de oare ce acusatul „și-a” rezervat la judele de instrucție dreptul de a numi pe autorii „eruși” cu ocazia pertractării, procedura în contra olientului seu să fie sistată.

Procurorul Dr. Jeney susține, că față de autorii insinuați s'a prescriș responsabilitatea penală. Tribunalul se retrage pentru de a se consulta. Peste câteva minute președintele Szentkereszty anunță, că cererea apărătorului se respinge, căci în contra autorilor nu se mai poate porni cercetare.

Față de sentența tribunalului apărătorul insinuă cas de nulitate.

Acusa.

Președintele dispune citirea actului, din care se vede, că în contra lui Andreiu Baltes, redactor responsabil al „Tribunei”, de naștere din Oena-Sibiului, în etate de 41 de ani, s'a ridicat acușă pentru agitațiune.

Articoli incriminați.

Notarul Dr. Török citește apoi articolul „Puneși stavilă!”, apărut în numărul 150 din 1/14 August 1900 al „Tribunei” și „Sunt lași!”, apărut în numărul 153 din 5/18 August 1900 al „Tribunei”. Ambii articoli au fost scriși din incidentul, că autoritățile au împedecat ținerea adunării generale a despărțământului sâtmărean al „Asociațiunii” și au oprit concertul împreună cu dans, ce avd să se aranjeze din partea tinerimii academice române în Baia-mare. Conform actului de acușă în acești articoli se vatemă națiunea maghiară și se agită cetățenii de naționalitate română în contra celor de naționalitate maghiară.

Eată articoli:

Puneși stavilă!...

Acte de extremă brutalitate ungerescă, act de volnicie sînt cele două din urmă, scărșite de slujbașii guvernului ce se numește al „legii, dreptului și dreptății”.

Înțelegem împedecarea ținării adunării generale a despărțământului sâtmărean al „Astrei”, convocată la Sanislău și oprirea concertului împreună cu dans, ce avea să se aranjeze ieri în Baia-mare, din partea tinerimii academice române din părțile acelea.

Eram îndatinați și până acum să vedem, cum mișcările noastre politice sînt împedecate din partea organelor guvernului, și cum cei-ee le aranjează sînt luați între baionete și sînt remunerați cu temniță și cu pedepse aspre în bani. Dar” cel puțin pe terenul cultural și în vieța noastră socială eram lăsați în pace. Cel puțin până acuma. De acum înainte însă, dacă exemplele date vor rămâne nepedepsite, nu ne mai putem mișca liber și în tică nici pe aceste terene. Ni-s'au închis și ele. Și Dumnezeu știe unde vom mai ajunge. Ca mîne poate, să fie împedecată și aranjarea vre-unei înmormântări românești, tot pe motivul diotat de cea mai patentată stupiditate maghiară, că prea multă lume românească se adună la un loc, prin ce se revoltă sufletul nobilei națiuni maghiare, și se pot naște urmări, pentru cari slujbașii guvernului nu pot primi responsabilitatea; și poate fi împedecată și ori-ce nuntă românească, din motivul, că invităriile sînt tipărite numai în limba românească, ceea-ce e curată demonstrație la adresa națiunii maghiare singură alcătuitoare de stat!

Intr'adevăr, departe am ajuns în țeara aceasta a libertăților, a „legii, dreptului și dreptății”.

Un popor întreg e pus la discreția slujbașilor publici, la „discreția” poliției,

și trebuie să-i suferă toate volnicile, pentru-că nu are cui să se plîngă și dela cine să ceară satisfacție pentru in-sultele ce zilnic i-se aduc.

Până-când, oare? Până-când, se meargă tot așa? Și până unde? Mai ales până unde? Am vré să știm odată precis, cari sînt limitele peste cari nu pot să treacă libertățile noastre cetățenești, dacă cumva le avem, și unde se începe terenul vast al volnicilor celor dela putere? Nu pentru alta, dar vrém să evităm conflictul. Vrem să ne ferim poporul de ciocniri. Pentru-că pocălul suferințelor e aproape plin. Mult nu mai încope în el; va trebui să deș de laturi; și atunci poporul românesc își va lua singur satisfacție pentru multe șicane și multe batjocuri, ce trebuie să le îndure dela cei-ce din sudoarea lui trăesc.

Să se știe, că mai au Românii coase ruginite prin poduri și mai au seuri ascuțite! Și mai sînt stejari prin codri și mai sînt arme, pe cari Românii le știe bine învîrti în vinjoasele sale mâni!

De aceea, puneți odată stavilă volnicilor și lăsați-ne neconturbate adunările noastre culturale și lăsați-ne ca oel puțin petrecerile să ni-le aranjăm noi de noi și pentru noi. Și lăsați-ne neinsultați frunțașii, cari nu pentru demonstrațiuni inohipușite, ci pentru lupte oneste și loiale politice, purtate pentru revindicarea drepturilor unui întreg popor au suferit amara temniță, cu care i-a-și „distina” în mod atât de darnic și generos!

Dar, cui ne adresăm? Guvernului maghiar? Presei maghiare? Poporului maghiar? Nici unul, nici altul n'are urechi să ne audă și n'are dult să ne înțeleagă. Va trebui deci să înghițim și să înecăm în noi și acest, necaz, ce pe celelalte multe, — și să-l punem la răvaș. Pentru-că-l înghițim, dar nu-l uităm. Nu-l putem uita. Și va veni ziua de judecată și de răsplată!

Sigur va veni!

Sunt lași!...

A vești țării și lumii, că națiunile din țeară s'au putut susține numai din cauza indulgenței și libertății maghiare, când istoria dovedește, că toate, dar mai ales Românii au fost oprimați în modul cel mai neomenos și constrinși la lupte politice chiar și cu arma pentru apărarea limbei și naționalității lor — este a minți, ear minciuna e o lașitate.

A răscula țeara pentru libertate, egalitate și tot în acel timp a oprit prin ridicarea de furci manifestarea simțimentelor și pretenșiunilor națiunilor nemaghiare din țeară — este ipocrisă, prin urmare earășii lașitate.

A săi aceste națiuni a se apăra și a-și pretinde drepturile vitale atât de mult și în toate timpurile zădarnic reclamate cu arma în mână și apoi a le ponegi intențiunile, a le defăima bărbății conducători și a crea o istorie întreagă de minoșii spre a discredită lupta nobilă a popoarelor împine prin tiranie și nedreptate la desperațiune — este de nou o lașitate.

A se căl și a promite frășietate și dreptate în timpul opresiunii comune și îndată-ce ai ajuns la putere — nu prin hărnicia ta, ci prin nenorocirea și poate și prostia altora — a te apuca de nou de firul opresiunii, acolo unde T'ai fost lăsat când ni-s'a lovit arma din mână; a născoci legi de egală îndreptățire pentru orbirea lumii și a nu ține nici o seamă de ele și nimic din ele; a aduce alte, o multime, cari toate tind spre a nimici individualitatea națională a nemaghiarilor din țeară și a-i face eloiți în pământul lor propriu, apoi a se gîra înaintea lumii ca eroi ai libertății, ai liberalismului și ai păcii eterne: este fățarnice, lipsă de curaj pentru a răspunde de faptele sale, e lașitate.

A declara în dietă, în fața țării, că față de națiunile nemaghiare numai atunci se vor executa legile sancționate, când ele vor juca cum vor fluiera, cel dela putere — este o impertinență, căci eroul declarațiunii știe bine, că pentru aceea nu va fi tras la răspundere nici de sus nici de jos, fiind la noi toate ertate celor cu puterea și cu pita în mână.

Aceea însă ce s'a întemplat acum în comitatul Sătmăruului, în Sanislău și Baia-mare, este culmea lașității șovinismului. Sau ce este alta a provoca

mulțimea română din comitatul Sătmăruului știindu-te scutit la spate? Sigur volnicie împreună cu impertinență patriotică! Sau nu însemnează a provoca majoritatea populațiunii comitatului, majoritatea, care hrănește o multime de domni scăpătați, când îi interzice pretorul în Sanislău și biracle satului în Baia-mare a-și petrece și a-și vedé de trebile sale literare? Nu este a-și afla indirect și în modul cel mai laș pe poporul maghiar, căruia nici în minte nu-i venia să împedecé pe Români în a-și petrece și concerta după plac, la răscolă și atac contra Românilor prin aceea, că se prefac a fi îngrijiiți de asemenea atac? Nu este volnicia, cea mai brutală a interzice populațiunii române, care servește și susține statul asemenea celorlalte neamuri cu avere și cu sânge, a-și petrece și a se cultiva? Nu este cea mai mare și lașă impertinență a prescrie societății române, că în ce limbă să-și facă invitațiunile și cine să fie patronii adunărilor lor?

Aceea ce a făcut pretorul în Sanislău și kupaktanós-ul în Baia-mare față de societatea cultă română din comitat, n'ar îndrăzni să facă față de petrecerea unor cafe de cismari. N'ar îndrăzni, pentru-că în acel cas toată societatea și presa maghiară, care acum tace în modul cel mai laș, s'ar răscula și ar pretinde satisfacțiune dela guvern pentru vătămarea libertății individuale și cetățenești. Față de Români însă au îndrăznit, pentru-că au știut, că societatea și presa maghiară nu numai că nu vor reclama în contra volniciei lor, ci o vor și aproba fiind știut, că e urzită toată treaba chiar de către societatea maghiară din comitatul Sătmăru, pentru-că:

a) nu-i convine acelei societăți, că simțul național-român se deșteaptă și ocupă teren și prin acele ținuturi ale comitatului, prin cari amorseș deja cu desevirgire și pe cari Maghiarii le ținuse deja cucerite de maghiarism;

b) o necăjește, că Românul sâtmărean, care mai de mult nu știa să-și petreacă decât numai în societăți maghiare, acum nu mai are lipsă de ele și-și petreacă românește și cu Români;

c) pentru-că ea, societatea maghiară sâtmăreană, pe lângă toată fala și lauda proprie nu știe să-și petreacă așa de bine și să producă în concerte aceea, ce produce de un timp încoace societatea română de abia înființată, în acest comitat.

Pentru ultragiul primit dela lașul șovinism maghiar nu ne așteptăm la satisfacțiune din partea guvernului. Știm noi din multe pășanii deja, că Românul la noi este „vogelfrei”. Guvernul va face mult, dacă va desaproba procedura pretorului și a kupaktanós-ului. De pedepșa esemplară, pentru violarea libertății Românilor, nici vorbă nu poate fi, căci libertate în țeara noastră n'are decât numai Jidovul și Maghiarul. În acestia s'au încrezut numitele organe șoviniste și urzitorii acestei ofense.

Dar, nu sîntem noi datori cu satisfacție pentru ultragiul ce ni-s'a făcut și trebuie să ni-o luăm în mod esemplar, căci alșcum nu sîntem bărbăți și Români.

Domniilor lor nu le place societatea română, o urșcă și persecută. Să ne placă nouș cu atât mai mult, și să nu mai știm nimic de cea maghiară! Picioir de Român să nu între în teatru, bal și societate maghiară, până nu va înțelege aceasta că trăim în secolul al XX-lea.

Lor nu le plac invitațiunile române, în genere urșcă limba și literatura română — se le iubim noi cu atât mai mult. Vorbă maghiară se nu se mai audă în casele noastre, carte sau foaie maghiară se nu mai treacă pragul casei noastre, exilată se fie din societățile noastre vorba maghiară și banul nostru se nu-l dăm la măiestru și neguștor, care nu ne vorbește limba.

Organe oficioase afirmă, că populațiunea maghiară dela sate și orașe maghiare este gata a ne ataca, pentru-că ne petrecem și cultivăm românește și — ele se tem că nu ne vor puté apăra.

Pentru că se nu mai aducem populațiunea maghiară la asemenea tentațiuni păcătoase și pe organele noastre administrative prea conștiențioase și părintești se nu le espunem mai mult la asemenea grijii mari! se mergem noi pentru a ne petrece și cultiva în simțul poporului nostru. Acolo vom afla ospita-

litate, dragoste și pricepere pentru nișu-înțele noastre, apoi banii noștri înod vor fi în mai bun loc la săracii Valahi, decât la avuții și Imbuibații neguștiori și măiestri din Sanislău și vestita Baia-mare. Încheiu:

Când neobrăncia șovinismului a ajuns la noi un atare grad, de nu ne lașă nici a ne petrece în pace, când autoritățile administrative se fac bucuros sub diferite prețete mincinoase și batjocritoare unele la acest șovinism „cărboș, ear” satisfacere ofensatului nostru simț de demnitate nu se de și nici n'avem să așteptăm dela nimenea: ne sîntem noi însine datori cu această satisfacțiune, sau apoi nu sîntem oameni cu demnitate și Români adevărați.

Președintele dispune să se cetească traducerea articolelor incriminați în toată întregimea.

Acusatul la întrebările puse prin interpret din partea președintelui, răspunde că nu se simte vinovat, răspunderea a primit-o condiționat până-ce va erua pe adevărații autori, a cetit articoli, înainte de a-i da spre publicare, dar n'a aflat nimic în ei, ce ar puté veni în conflict cu legea.

Președintele cetește, că acusatul a fost mai de multe-ori pedepsit pentru deliote de presă, în 14 Maiu 1894, la 4 luni, în 15 Decemvrie 1895 la 4 luni, tot în 1895 la 2 luni, în 1896 la 1 an și 4 luni.

Apărătorul Dr. C. Maniu arată, că traducerea este defectuoasă și explică înțelesul și cuprinsul părților excepționate din articoli.

Tribunalul este silit deci să îndrepteze greșelile din textul traducerii, cari produc confușiune.

Se ceteș apoi actele oficiale despre petrecerile din Sanislău și Baia-mare, programul petrecerilor și ordinea de opreliștea ale autorităților.

Întrebările.

Terminându-se cu aceasta procedura de dovedire

Acusatorul public cetește punctele de întrebare propuse de el. Pentru statorirea acestora se suspendă ședința pe 30 de minute.

„Olah” și „român”

Apărătorul Dr. C. Maniu (redeschizându-se ședința) își exprimă indignarea, că în întrebări obvine cuvîntul olah. Se provoacă la legea de naționalități din 1868 și cere schimbarea acestei esprării vătămătoare.

Tribunalul cedează. La statorirea întrebărilor se adaugă pe lângă cuvîntul „olah” și cuvîntul „român”.

Vorbirea procurorului.

Acusatorul Dr. Jeney: Până-ce agitatorii Valahi nu vor încetă cu acțiunea lor, nu va fi pace în Ungaria. În coloanele „Tribunei” articoli agitatorii sînt tot mai des. În cazul de față avem doi articoli apăruiți aproape deodată în interval de abia 4 zile. Cel mai ordincios organ al agitatorilor este „Tribuna”, prin urmare în contra ei trebuie să-și îndrepte statul toată puterea sa zdrobitoare. Agitațiile naționalșilor români n'au nici un temel.

Căci nișăiri pe lume o naționalitate „străină” nu se bucură de atăta libertate și atătea drepturi, ca Valahii la noi. În România tot străinul e obligat să-și înveșă copiii românește. Cere deci pedepșirea striotă a acusatului.

Discursul de apărare.

Apărătorul dl. Dr. Cassiu Maniu a roșit un discurs de apărare lung și esecelat, argumentând nevinovăția acusatului. Dl Maniu s'a folosit de deșe oiații din autorii clasici și din filosoffi

și sociologii moderni; vorbirea 'i-e lăudată și de ziarle maghiare. Neputând a o da azi din lipsă de spațiu, o vom da-o în schițare în numărul de mâine.

Arătând netemeinicia actului de acuză și restrângând argumentele acuzatorului public, cere achitarea clientului său.

Replica procurorului.

Acuzatorul Dr. Jeney protestează în contra presupunerii, că această țeară ar fi împărțită între naționalități. Ungaria e un stat unitar. De procedura autorităților din Sanislău și Băta-mare nu vrea să vorbească.

Duplica apărătorului.

Apărătorul Dr. C. Maniu vestește spălăcitele teorii și păreri politice ale procurorului și în mod luminos și convingător scoate din nou la iveală nevinovăția acuzatului.

Sentença curții cu jurați.

La ora 1/2, tribunalul puse jurații următoarele întrebări:

- 1. Este vinovat Andreiu Baltes, că prin publicarea articolului 'Punești stavilă' / fără numirea autorului, a afișat naționalitatea română la ură în contra națiunii maghiare?
2. Este vinovat acuzatul, că prin publicarea fără numirea autorului a articolului 'Sânt lași!' a agitat naționalitatea română la ură în contra naționalității maghiare?

Curtea cu jurați se retrage, și după consultare de 47 de minute la orele 2 și 17 min. anunță prin președintele său, dl profesor universitar Dr. Terner Adolf, verdictul.

La ambele întrebări curtea cu jurați răspunde afirmativ cu mai mult de 7 voturi.

Interpretul Tauber explică acuzatului sentența juriului.

Procurorul cere, ca față de acuzat să se aplice pedeapsa cuprinsă în §. 172 al legii penale și ca sentința să se publice în 'Tribuna'.

Acuzatul cere, ca să se poată alimenta în temniță pe apele proprii.

Oscândă.

Tribunalul se retrage și la orele 3 p. m. publică următoarea sentință: Andreiu Baltes este oscândă la un an și trei luni închisoare de stat pentru delict de agitație în contra unei naționalități.

Afară de aceea Baltes are să plătească 100 de coroane, apoi o amendă sumară de 1000 coroane.

Procurorul s'a declarat mulțumit.

Acuzatul a înșinuat recurs de nulitate.

Sibiu, 21 Maiu 1901.

3/15 Maiu la Viena. Românii vienezi întruniți la sărbarea zilei de 3/15 Maiu au salutat pe presidentul partidului nostru național, dl Dr. I. Rațiu prin următoarea adresă:

Colonia și tinerimea română din Viena, din incidentul sărbării zilei istorice de 3/15 Maiu Vă urează multe zile ferice și împreunate cu isbândă în lupta pentru drepturile națiunii române.

Colonia și tinerimea română din Viena.

Germanii și Românii din Ungaria. Sub titlul acesta scrie 'Deutsches Volksblatt' din Viena un prim articol, din care eștragem următoarele:

De vre-o două decenii Maghiarii s'au priceput de minune, ca să învrăbească pe locuitorii germani și români ai Ungariei și să sâdească neîncredere reciprocă între ei. Durer, sâmența vrăbelei, aruncată pe sub ascuns, a căzut pe pământ roditor și două naționalități, ale căror cele mai vitale interese merg pe deplin paralel, căci ele culminează în apărarea proprie în contra slăurii maghiare, au stat en gard cu baionetele soace fără să aibă pentru aceasta un motiv serios. Dar' timpul este un bun măiestru; el adună experiențele și atât indivizii singuratici, cât și familiile și grupe întregi de popoare vin cu timpul la cunoștința adevărului. Sații și Românii Ardealului și Ungariei-sudice încă, se pare, că au ajuns la convingerea, că numai o strânsă legătură între olată îi poate mântui de maghiarizarea progresivă...

De sine înțeles, că presa sovinită pune totul în mișcare, ca să aște din din nou vechea zănie între naționalități; știu Maghiarii, că unirea naționalităților ar fi pentru ei un pericol iminent. Dar' atât Germanii cât și Ro-

mânii vor avê de grije, ca să nu mai fie răpiți de curentul ungiuresc.

Constatăm și noi cu bucurie, că într'adevăr din partea presei săsești, în frunte cu 'Kronstädter Zeitung', se accentuează tot mai mult necesitatea unei comune acțiuni și lupte patriotice a Sașilor cu Românii. Încât ne privește pe noi, e de prisos a mai spune, că totdeauna am propagat cu sinceritate prietenia și împreună conlucrare cu vecinii nostri Sași, cărora - în treacăt fie zis - pe terenul cultural le datorim multă recunoștință.

Vor fi având de sigur Maghiarii destul merit, că până acum între noi n'a existat o înțelegere deplină. Dar' este tot atât de adevărat, că înțelegerea și încrederea reciprocă a suferit mult din cauza prejudițiilor, cari au stăpânit anumite cercuri săsești, prejudiții inventate și nutrite de dușmanii comuni ai celor două popoare, că adevărații Românii am forma o primejdie națională pentru existența poporului săsesc. Am spus-o în diferite rânduri și experiența trecutului ne arată, că nicăiri în tot Ardealul elementul săsesc n'a suferit nici o influență de desnaționalizare din partea noastră și în favorul nostru. De altă parte sânt casuri destule, că sate întregi, orașe întregi din Ardeal s'au maghiarizat cu desăvârșire. Fie-o experiența trecutului să neunească puterea de rezistență a celor două popoare în contra maghiarismului.

Reînnoirea tratatelor comerciale. Ziarul 'Sole' din Milano e informat, după-cum afirmă, din 'sivor sigur, că guvernul statelor triplei alianțe au inițiat tratări diplomatice confidențiale, privitoare la reînnoirea tratatelor comerciale, cari expiră la 1905.

Alianța româno-grecescă. Ziarul 'Republique française' zice referitor la înțelegerea celor doi regi în Abbazia, că s'a format o alianță româno-grecescă față de alianța Slavilor de sud. Întâlnirea Regelui Carol cu Regele George este manifestarea unei asemenea ecuilibrului, cum există între alianța triplă și dublă. Ziarul francez crede, că Rusia și Austria vor fi mulțumite, căci în alianța aceasta se observă un semn de pace.

Ziarul 'Drapeau' crede, că înțelegerea este motivată numai prin necesitatea pentru România și Grecia de a se apără împreună în contra agitațiilor macedonene.

Contra căilor ferate bosniace. În ședința de Sâmbătă a dietei din Pesta prim-ministrul Széll a prezentat un proiect de lege privitor la construirea căilor ferate bosniace, analog proiectului din reichsrath-ul vienez.

Deodată cu prezentarea proiectelor vine știrea și despre atitudinea Albanezilor, contrară căilor ferate proiectate.

Știm, că Rusia și Italia nu vîd cu ochi buni construirea noilor căi. Albanezii au decis a se opune construirii. În 14 l. c. a avut loc un meeting la Scutari, la care a luat parte 8000 de Albanezi înarmați. Meetingul a decis, că Albanezii trebuș să se folosească de toate mijloacele pentru a împedeza construirea de cale ferată peste sandjaciul Novibazar, fiind aceasta păgubitoare intereselor politice ale Albaniei.

Meetingul a telegrafat Sultanului acest deciz, a însărcinat 3 delegați pentru a pertracta în chestie cu guvernele din Belgrad și Cetinje și a ales un comitet, care să cuture întreagă Albania și să facă cunoscută rezoluția meetingului.

Evangelia dela Putna și tricolorul.

Sub titlul 'Lumină se se face' 'Destepierea', valorosul organ al fraților din Bucovina, scrie:

'În Putna, vechea martoră de glorie din străbuni, există o evanghelie-manuscrisă de o rară frumusețe și de scumpete rară. Această evanghelie e din anul 1658.

Prima literă din al ei text e lucrată artistic în colorii admirabil de frumoase. Și știți cari sânt acele colorii?

Este scumpul nostru tricolor românesc prefios odor al neamului nostru precum în present așa și în trecut și viitor.

Mănăstirea Putnei este cel mai sfânt loc pentru întreg neamul românesc, că în ea sânt depuse moaștele Marelui Stefan-Vodă...

Evangelia este și trece de cel mai sfânt obiect bisericesc...

Alt loc mai potrivit pentru conservarea tricolorului românesc ca simbol al naționalității românești decât sfânta evanghelie, nu-i cu puțință.

Credința în Dumnezeu e simbolizată prin crucea de pe pârțile evangheliei, ear' credința în virtutea și viitorul neamului prin tricolorul românesc dela începutul evangheliei.

Cei slabi în credință, întăriți-vă și nu vă faceți trădători, căci eată istoria glorioasă a nostru trecut vă îndeamnă la luptă și bărbăție!

Memoria Metropolitului Vancea.

Din Blaj ni-se scrie: Elevii gimnasiali din internatul vancean au dat ieri, 19 Maiu n. o frumoasă producțiune musicală-declamatorie întru memoria feroicitului metropolit Dr. Ioan Vancea, întemeietorul acestui internat. Un public numeros, mai ales dame au umplut sala de refector a institutului, care era frumos decorată cu flori și verdeață. În fruntea salei, dintr'un buchet de plante exotice se ivea bustul marcat al lui Vancea. Era de față și I. P. S. Sa metropolitul Mihail, însoțit de dl Ștef. Pop, protonotar cons. și directorul internatului, prof. Emil Viciu, precum și mai mulți profesori dela diferitele institute. Programul producțiunei a fost bogat și variat. După ce orchestra internatului a cântat un marș de Iac. Murășanu, a fiuit maturisantul Vas. Pop o bună și instructivă disertație despre metropolitul Vancea și tinerimea studioasă. Corul internatului condus de stud. Bli-dariu a cântat 'Sărmană frunză' de Dima, apoi Nic. Ciura maturisant a delamlat cu mult succes o odă ocașională de prof. Emil Sabo (pe care o vom publica în 'Trib. Lit.'). Publicul a aplaudat cu deosebire la adresa poetului, care de fapt a spus cu efect câteva adevăruri rupte din inima noastră, a fiecăruia. Vă trimitt întreagă această odă, ca să o puneți în vederea publicului ceter, pentru-că ea a fost punctul de culminație al producțiunei. După mai multe cântări, piese musicale și declamațiuni în limba română (un imn de Tr. H. Pop) germană și maghiară, producțiunea s'a încheiat cu 'Inaintă Române!' de Vidu, cântată de corul elevilor din internat cu mult entuziasm.

După acestea I. P. S. Sa metropolitul laudând zelul și pietatea alumnilor din internat îndeamnă mai ales pe cei ce absolvează, ca în viață pe la universități să deo dovezi de caracter solid și să dovedească prin viața lor cinstită și creștinească, cum-că au învățat în internatul lui Vancea. Bunul părinte binecuvântă tinerimea și între vii aclamațiuni părăsește sala.

Producțiunea a lăsat cele mai bune impresiuni publicului, onoare celor ce se cuvine.

Un capitol

din 'Monografia parohiei și protopopiatului gr-cat român al Sibiului'.

Dl Nicolau Togan a avut bună-voința să ne pună la dispoziție o părticică din lucrarea sa intitulată 'Monografia parohiei și protopopiatului gr-cat român al Sibiului', lucrare compusă pe temelul unor minuțioase studii și îndelungate cercetări archivale, făcute în archiva orașului de aici, în a parohiei și protopopiatului gr. cat. al Sibiului și pe aiea. Această lucrare, ce se va pune sub presă în curând, are nu numai meritul de a ne desvăli o multime de amănunte interesante și până acum necunoscute din trecutul mai îndepărtat al Românilor Sibiieni și a celor din părțile Sibiului, ci în capitolul seu ultim (perioadă III.) mai ales ne arată ce se poate face la noi, chiar și între cele mai grele împrejurări materiale, când cei puși în fruntea afacerilor bisericesti și culturale ale poporului nostru, sânt oameni devotați cu toată inima binelui public, muncitori ou rîvnă și ne-pregetați, chivirnisitori înțelepți și pre-vezetori ai trebilor noastre de interes comun. Unul din acești bărbați este și îmbetrănitul în merite, venerabilul și de toți iubitul paroch și protopop Ioan V. Rusu, acum promovat la demnitatea de canonic în capitolul metropolitan din Blaj, căci în sfîrșit meritele lui mari pe terenul bisericesc și cultural au fost recunoscute și de preafnaltele locuri.

Capitolul amintit din monografia parohiei și protopopiatului gr-cat. al Sibiului tractând pe larg, pe baza actelor oficiale, activitatea rodnică de peste o jumătate de secol a valorosului bărbat, este de actualitate. De aceea, apreciând

și noi meritele-i rari, publicăm cu plăcere fragmente mai marcante din acel capitol, parte textual, parte în resumat, căci sîntem de convingere, că cele publicate vor fi cîștite tot cu plăcere, în special de mille de elevi ai profesorului de odinioară dela gimnasiul Blajului și pe urmă dela gimnasiul de stat din Sibiu, unde timp de 30 ani propuse limba și literatura română.

Ioan V. Rusu 1862-1901.

Dacă în periodul precedent n'am putut înregistra decât opintiri aproape de tot sterile în ceea-ce privește ridicarea parohiei unite a Sibiului din starea ei umilită la o poziție mai bună și mai vrednică de ea, ca parohie urbană și scaun al unei eparchii protopopești, periodul, ce ne preocupă acum, ni-se prezintă nu numai bogat în stăruințe și muncă intensivă și nepregetată, muncă ce ne stoarce respectul, în cel mai deplin înțeles al cuvîntului, ci totodată, față cu împrejurările generale, în cari trăiește biserica noastră unită, bogat și în roade, ca și cari nu știm, dacă vom găsi asemenea în alte parochii ale archidiecesei de Alba-Iulia și Făgăraș, roade, ce trebuie să învelească inima fiecărui fiu credincios al bisericeii. Parohia aceasta îndeosebi, nici-când nu va pute binecuvînta de ajuns acel moment, în care pronia cerească a îndreptat cătră dînsa pașii venerabilului bărbat, prin care s'a făcut tot ce s'a făcut și eluțat aici cu crunte sudori dela 1862 încoace. Căci dacă pe feroicitul episcop Gregoriu Maior îl venerăm ca pe propriul întemeietor al acestei parohii și ca pe otitorul bisericeii, nu mai puțin adevărat este aceea, că cel-ce 'i-a creat condițiunile de propășire ulterioară prin jertfele și munca sa conștiențioasă și stăruitoare de 4 decenii, muncă desvoltată cu plan și prevedere rară, este bărbatul venerabil, al cărui nume 'l-am pus în fruntea acestui capitol din istoricul parohiei unite a Sibiului. Căci e în adevăr isbitor contractul dintre stările dela 1862, când a părăsit Antoniu Vestemean această 'puștiită' parohie - vorba protopopului Fejér *) îndreptățită la 1806 ca și la 1862 - și între stările de azi, și însemnate progresele realizate în deceniile din urmă, aici, unde mai înainte era așa zicînd tabula rasa.

Cele-ce le vom expune în acest capitol vor adeveri deplin aserțiunile noastre de mai sus.

Vom permite însă și aici, înainte de a intra în meritul lucrului, datele biografice ale prea meritatului păstor sufletesc, activității cărui este consacrată această parte a studiului nostru.

Parochul-protopop Ioan V. Rusu s'a născut în Iunie 1826 în satul iobăgesc locuit de Români și Maghiari, Să-mărtin (Szépkönyű Szt. Márton) în comitatul de azi Solnoc-Dobăca, sat situat în apropierea orașului Gherla, din părinți țărani, anume: Iacob Rusu și soția Maria n. Mutea. Studiile primare și-le-a făcut în Sec și Dej, cele gimnasiale și filosofice în Blaj. O singură clasă (Rhetorica) o făcuse în Cluj.

În anul 1845 e primit la cursul teologic în seminarul diecesan din Blaj, pe cere îl absolvă în preajma erumperii turburărilor din anul 1848.

După pacificarea stărilor turburate, la 25 Oct. 1849 absolventul de teologie Ioan e numit profesor la școala normală din Blaj cu leață de 9 fl. la lună (!) în bani și ceva naturale, ear' în 30 Dec. 1850 e promovat ca profesor la gimnasia, organizat din nou și completat la 8 clase, cu salariu anual de 400 fl. În anul 1855 se căsătorește cu fca parochului din Săcărămb Sabin Piso, anume Maria, dar' după o feroicită viață familiară de abia un an și jumătate rămâne văduv. În mijlocul acestei nenorociri singura mângăiere îi era fiul, cu care îl dăruise soția sa și numeroșii fii ai poporului, încredințați creșterii sale. Timp de 12 ani a provăzut cu tot zelul și devotamentul seu tinerul profesor în gimnasiul Blajului istoria universală, studiul seu de predicățiune împreună cu istoria patriei, - și limba germană, care și-o însușise numai cu propria-i diligență din gramatică și dicționare

*) Acest period cuprinde anii 1786-1862.
*) Episcopul Maior a ridicat biserica parochială gr-cat. de aici la 1780, n'a putut-o însă termina deplin, trebuind să se retragă dela cârma dieceei Făgărașului la 1782. Biserica unită este antăia și cea mai veche biserică românească în Sibiu.
*) George Fejér a funcționat ca paroch și protopop unit al Sibiului dela 1805-1826.

La 1862 devenind vacantă parohia și scaunul protopopes al Sibiului, nemuritorul metropolit Alexandru Sterca Șuluțiu trimite pe tinerul profesor aici și aceasta chiar în contra dorinței inimii sale, căci dînsul aspira la alt beneficiu; dar' în sfîrșit, primește să vină și la misera parohie a Sibiului.

Introdus la 1/13 Iulie 1862 în oficiu, noului paroch și administrator protopopes, în locul celor 4 păreți strîmți ai școalei 'i-se deschide aici un nou și larg câmp de activitate multilaterală: în parohie, care de mult își aștepta omul s'o scoată din vechea rugină, în districtul protopopes, la gimnasiul de stat, la 'Asociațiunea transilvană' etc., mai ocupându-se pe lângă toate acestea și cu literatura.

Cu câtă vrednicie a știut venerabilul bărbat să-și ocupe locul, unde a fost pus de încrederea mai marilor sei, arată mai presus de toate rezultatele, la cari a ajuns cu deosebire în această parohie săracă, de cari vom vorbi în speșial mai jos. Aici mai anticipăm încă, că tinerul paroch și administrator protopopes încă în Septemvrie 1862 e distins de metropolitul seu cu brău roșu; cu diploma din 21 Noemvrie 1862 nr. 944 e numit viceprotopop, ear' cu altă diplomă din 6 Aprilie 1865 nr. 286 protopop actual și asesor consistorial.

În parohie cele trei importante probleme și vechi neajunsuri, pentru deslegarea și respective delăturarea cărora înzădam nu numai o mână mai energică și mai stăruitoare, ci totodată și o inimă gata spre jertfe proprii, o virtute aceasta din urmă, fără de care aici nu s'ar fi putut face nimic. Cele trei probleme, a căror deslegare era cerută imperios de vaza bisericeii și de asigurarea viitorului acestei parohii într un oraș poliglot și cu multe confesiuni mai puternice și între împrejurări neasemănate mai favorabile, erau: zidirea unei case parohiale corăspunzătoare împrejurărilor locale, în schimbul hurubii rămasă din veacul precedent dela personalul economic al călugărilor iesuiți, *) crearea unei școale proprii confesionale și continuarea luptei pentru ameliorarea dotațiunii insuficiente pentru subsistența parochului. (Va urma).

Cronica zilei.

Sibiu, 21 Maiu n. 1901.

Maiestatea Sa Monarchul a plecat alaltieri, 19 Maiu n. la 3 ore 15 min. p. m. dela Gödöllő la Bruck, unde se vor începe manevrele în săptămâna viitoare. Dimpreună cu Mai. Sa a plecat și personalul curții.

Patria. Societatea studenților Români din München, își va ține a III-a sărbare iubilară în sala dela 'Kreuzbräu' în München Joi în 10/23 Maiu 1901, sub patronajul Domnului Carol Arnold von Günther, consul general al României, și cu program variat. Cuvîntul de deschidere îl ține pres. soc. dl Ioan Artimescu, cand. arch. apoi urmează mai multe piese pe violină și clavier etc.

Dela comitat aflăm, că comitetul permanent va ține ședința în 24 l. c. n. la 8 ore a. m. și continuativ la 3 p. m. în sala cea mică a casei comitatului în scopul pregătirii obiectelor, cari se vor pertracta în adunarra generală de primăvară, ce se va ține în 5 Iunie a. c.

Necrolog. Iulia Szilagi, născ. Alexi, ca soție; Aurelia vîd. Sponcescu, Helena mărit. Hosszu ca fiice; Pompeiu Hosszu, șef la oficiul de edile în Cluj, ca ginere; Ioan Hosszu, ca nepot; precum și numeroși consangeni cu inima frântă de durere aduc la cunoștință, că iubitul lor soț, tată, sooru, moș și consangenele Alexandru Szilagi paroch-protopop gr. cat. în Bistrița, președinte al institutului de credit și economie 'Bistrițiana' și membru al mai multor instituțiuni culturale, după o viață plină de activitate, desvoltată cu mult zel și laudabilă ardoare pe terenul bisericesc și școlastic, după un morb grav, împărțășit

*) Întravilanul, pe care se găsește biserica, școala, casa și celelalte superedificate parohiale, fusese proprietatea casei iesuiților din Sibiu. După disolvarea ordului iesuiților (1773), episcopul Maior obține dela împărăteasa Maria Tereșia acest intravilan, ca să ridice pe el o biserică unită. O filigorie critică la 1771 si folosită de părinții iesuiți, stete pe locul, unde se află acum școala gr-cat, până la 1892, anul clădirii școalei. Prin faptul, că lângă biserica gr-cat. odihnese rămășițele pămîntesti ale marilor noștri bărbați: Aron Budai, Alexandru Papiu Ilarian, George Barițiu și David bar. Urs, acest loc s'a ridicat fără îndoială la importanță istorică și va fi totdeauna un punct de atracțiune pentru tot Românul cu pietate cătră memoria marilor bărbați ai națiunii.

cu sf. sacramente, 'și-a dat nobilul suflet în mâinile Atotputernicului D-zeu Duminecă în 19 Maiu st. n., la 6^{1/2} ore dimineața în al 67-lea an al etății sale, al 39-lea al preoției și al fericitei sale căsătorii. Un bărbat meritat și vrednic, un suflet nobil și îndurat, o inimă bună și caldă fără de seamă. Păstrând cu credință turma sa, muncind cu zel pentru națiune și familie, iubind pe toți și iertând toate, el 'și-a împlinit misiunea ca om și ca preot. Osămintele soumpului decedat s'au așezat spre vecinică odihnă azi în 21 Maiu st. n. în cimitierul ev-lut. dinloc. Fie-i țărina ușoară și memoria eternă! — Direcțiunea institutului de credit și economii »Bistrițiana« încă a publicat un necrolog.

Reuniunea română de muzică din Sibiu. Precum am anunțat deja concertul acestei reuniuni se va da Joi în 23 Maiu a. c. (ziua Înălțării Domnului) în sala dela Gesellschaftshaus. Programul este următor: 1. »Preludiu«, la actul al III-lea din drama musicală »Stephanie«, pentru orchestră de H. Kirchner. — 2. »Nänie«, pentru cor mixt și orchestră de I. Brahms. — 3. »Crăiasa ieilor« (Elverskud) baladă suedică pentru soli, cor și orchestră de W. Gade. — 4. »Recitația și Doina« pentru o voce de sopran o acompaniare de orchestră, din opera populară română »Mărioara« de H. Kirchner. — 5. »Horo« piesă de concert pentru cor mixt și orchestră de G. Dima. Inceputul la 8 oare seara. Biletele de intrare se edau atât membrilor, cât și la nemembri în ziua concertului dela oarele 11—1 în Musikverein și seara la cassă. Prenotărilor locuri din cele dintâi trei șiruri se pot face, pe lângă o taxă de prenotare de 40 bani, Mercuri în 22 Maiu a. c. dela oarele 5—6 p. m. în librăria arhidieceană (strada Măcelarilor nr. 45). Prețul de intrare: Loc de șezut numerotat cor. 2, loc de stat cor. 1.

Un binefăcător. Dl Ioan Mihaela, proprietar în Sibiu, a binevoit a dona pentru zidirea turnului și repararea bisericii gr-cat. din Găinari 120 coroane, pentru care oficiul parochial și curatoratul îi aduce sincere mulțumiri. Dumnezeu să-i răsplătească această binefacere și să-i lungască firul vieții, ca să mai poată îndeplini astfel de jertfe. *Aurel Opresan*, paroch gr-cat.

Daruri pentru biserică. Ni-se scrie din Reghinul-săseș, că răposata matroană română de acolo Maria Lemény născ. Bardosy a testat bisericii române gr-cat. din Reghinul-săseș 600 coroane, ear' celei din Reghinul-ung. 400 coroane, cu totul 1000 coroane. Răposata mecenată era descendenta familiei vechi române a Bardosyilor, al cărei moș Teodor, cu tatăl ei Demetriu Bardosy au contribuit din al lor la edificarea bisericii pompoase din Reghin 24.000 fl. și așa și dinsa a voit să urmeze după puterile sale materiale exemplul laudabil al ascendenților ei.

Coroane eterne. La fondul vduvelor și orfanilor meseriașilor români, creat de »Reuniunea sodalilor români din Sibiu«, numit și al »inubiilor răpotași«, intru vecinica pomenire a mult regretaților membri ai Reuniunii Victor Grigulea și Ioan D. Marou, fosti culeg-tipografi, mutați atât de timpuriu la cele vecinice, au contribuit: Vic. Tordășianu, pres. reuniunii, Ilie Stanciu, George Mohan, Savu Roman, Nicolae Bratu, George Terean, George Trifan și Ilie Baciu, toți culeg-tipografi și fiecare cu câte 1 cor.; George Poponea, vicepresid. reuniunii, Nicolae Mohan, Nicolae Stoica, Ioan Apolzan, Ioan Marou, Stefan Duca, Ioan Spineanu, Valeriu Poponea și Ioan Mohan, toți culeg-tipografi și fiecare cu câte 60 bani; Ioan Ișan 20 bani.

Fidanțare. Ni-se anunță fidanțarea dlui Romul Gombos, teolog absolut din Vidra-de-sus cu d'șoara Mărioara Chiorian din Cianul-deșert.

În amintirea conferinței de pace dela Haga au ținut ieri liga feminină alcătuită pentru propagarea desarmării și liga de pace o sdunare în Haga, la care au participat ministrii și plenipotențiarul de atunci ai conferinței. Aduarea a fost deschisă de către ministrul de externe De Beaufort. Reginei Vilhelminei și Tarului Nicolae i-s-au trimis telegrame omagiale.

Coala de conscripție a împăratului. În ședința din urmă a comisunii statistice centrale din Viena presidentul-șef de secție Dr. Inama-Sternegg a comunicat, că ocaziunea ultimei conscripții împăratului a introdus pe coala de conscripție cu mâna proprie datele necesare. Coala aceasta va fi pusă în sala de ședințe a comisunii statistice spre vecinică aducere aminte.

Agent defraudant. Schwarz Gy. la, agentul din Timișoara al societății acționarilor pentru rafinatul petrolului din Orșova, a încasat în paguba firmei, al cărei reprezentant era, 15.000 de coroane, câte s'a constatat până acum. Pungașul după această faptă »patriotică« a luat-o spre America.

Istoria Românilor de V. A. Urechia. Peste puține zile va apărea cel mai important volum XIII din »Istoria Românilor« de V. A. Urechia.

El cuprinde nu numai revoluțiunea lui Tudor, dar și guvernele următoare, până la sosirea lui Gr. Ghica Vodă, primul domn pământean după căderea fanarioților.

Volumul se poate vinde și deosebit, adică fără obligațiunea de a lua toate cele 12 volume din urmă.

Pentru serviciu militar de doi ani în armata noastră. În urma unei întrebări puse în circulație de »Armea Zeitung«, dacă s'ar pute în Austro-Ungaria reduce timpul de serviciu militar dela 3 ani la 2 ani, au răspuns 42 de generali și ofițeri în partea cea mai mare cu da! Ei cer în schimb, ca să se ridice contingentul recruterilor și să se creeze un corp de suboficieri, cari să servească timp mai îndelungat.

Noua biserică în Păroșeni. Din Valea-Jiului ni-se scriu următoarele: După ce în anul 1899 a ars biserică din Jiu-M. Păroșeni, bravul popor în frunte cu tinerul preot George Todoran a decis să edifice o frumoasă biserică de cărămidă. Preliminarul s'a făcut cu 16.000 coroane, 8000 având bani gata, ear' 8000 coroane s'a făcut arunc în comună pe fiecare credincios al bisericei.

După ce planul și preliminarul a fost aprobat din partea Veneratului Consistor din Lugoj, spre cea mai mare bucurie a poporului peatra fundamentală s'a pus în 3/16 Maiu 1901, în ziua memorabilă și cea mai însemnată la noi Români. Serviciul divin a fost celebrat de 5 preoți. Mulțime de popor a fost de față.

Răsboiul internațional contra Angliei. În Olanda s'a lansat un apel, prin care se chiamă toate popoarele la luptă contra Englezilor, pe terenul economic însă. În apel se zice, că până va mai dura nedreptul răsboiul contra Burilor și până când Răsboiul nu vor asigura completa independență a republicilor sud-africane, se nu mai cumpere nime nici o marfă din Anglia. În Germania lucră în direcțiunea aceasta dl L. Ionker din Augsburg. Mișcarea pornită a aflat așa de mare răsnet în Olanda, încât foile engleze încep deja să se ocupe cu ea. Pentru Englezi, al căror comerțu dă îndărăt, ar fi o grea lovitură ori-ce rezultat favorabil obținut de această propagandă.

O poveste militară. Într'un oraș aproape de Timișoara s'ar fi întâmplat. Un june locotenent trăgea de moarte în ziua de Anul-Nou. Sublocotenentul dela aceeași companie, pretinut lui sincer la toate atacurile pe câmpul de exercițiu militar și amoros, precum și medicul de regiment erau lângă patul muribundului, care abia mai răsufla. Era cătră miezul nopții. »Domnule medic«, zise dintr'odată sublocotenentul, încă o jumătate de zi sau cel puțin o oră mai fă să trăiască locotenentul! — »Nu pot face nimic, moartea poate sosi în tot momentul. — »Atunci o să te silesc la asta! — mormăi sublocotenentul — își scoase orologul, luă un revolver și întinzându-l spre medic îi zise: Sânt 11 ore și 22 minute. Dacă nu faci să trăiască încă 39 minute, te împușc. Medicul voia să ridă, dar' fața întunecată a sublocotenentului îi făia pofta. Cu canfor, eter etc. îl trecu în viață până preste miezul nopții. Trecând miezul nopții, îl întrebă: »Bine, pentru-ce chiar 39 minute, adică o minută după miezul nopții?« — »Pentru-că atunci are să capete și salariul de pe Ianuarie«, îi răspunse liniștit sublocotenentul. — Si uon e vero...

Notiță literară. Domnului Emilian Micu în Belincz p. Kiszető, Temesmegye, i-a succes a descoperi un Acaftist de Samuil Clain cu litere latine tipărit în Sibiu la 1801, de tot complet, foarte bine păstrat și legat în piele. E de vnzare.

Vieța socială.

Teatru și petrecere în Bistrița.

Reuniunea meseriașilor români din Bistrița invită o toată onoarea la producțiunea teatrală împreună cu petrecere de dans, ce se va ține Joi în 23 Maiu st. n. 1901 în sala cea mare dela Gewerbeverein. Inceputul la 8 oare seara. Prețul de intrare: Locul I. cor. 1.60; Locul II. cor. 1.20; Parterre 60 bani; Galeria, loc de șezut 80 bani; Loc de stat 80 bani. Venitul curat este destinat pentru acoperirea cheltuielilor avute cu mobilarea noului local al reuniunii. Suprasolviri se primesc cu mulțumită și se vor cuita în public.

Programa: 1. »Cărlanii«, comedie într'un act de Iacob Negruzzi. — 2. Declamațiune predată de Ioan Nicolau. — 3. »Piatra din casă«, comedie într'un act de V. Alexandri. — 4. Declamațiune predată de domnul Ioan Fântână. După producțiune urmează joc. Cocardele de joc à 60 bani se vor distribui după teatru.

Mai în Abrud.

Reuniunea femeilor române din Abrud, Abrub-sat și jur învitată la maiulul ce-l va aranja în favorul școlii de fețe române din Abrud în a doua zi de Rosalii, adică în 3 Iunie a. c. în grădina »Inceș«. Inceputul la 2 ore d. a. Prețul de intrare: de persoană 1 cor. roană, de familie 2 coroane. La casă timpul ar fi mai puțin favorabil, petrecerea se va ține, respective se va continua în pavilionul de vară din grădina »Inceș«.

Producțiune teatrală-musicală în Recița-Montană.

Reuniunea rom. de cânt. și musică, din Recița-Montană arangiază Duminecă, la 26 Maiu 1901 n. în localitățile »Casinei române« o producțiune teatrală-musicală cu următoarea programă: »Zăpăciții«, comedie într'un act, localisată de Alexi. a) »Resunet dela Crișana«, cor mixt, de Vidu; b) »Trecui Valea« și »Văria«, cor mixt, de Murășan-Vidu; c) »Din șezătoare«, cor mixt, de Vidu; d) »Resunetul Ardealului«, cor mixt, de Vidu. După producțiune: dans. Musica: A. Druga. Inceputul: la 8 oare seara. Prețul de intrare: Membrii activi și ajutători au intrare gratuită. Nemembrii: Locul I. 60 cr.; II. 50 cr.; loc de stat 30 cr. Bilete de intrare se pot căpăta la dl Ioan Barbu și seara la cassă.

MAI NOU.

Guvernul bulgar și comitetul macedonean.

Din Sofia se anunță, că guvernul a făcut cu comitetul macedonean un compromis. Comitetul se deobligă a încheia cu agitațiunile, meetingul convocat în Iunie la Sofia îl va amina și va rupe ori-ce legături cu Sarafoff. Compromisul s'a făcut la întrevinerea agentului rusesc.

Demonstrații contra Angliei.

Pe insula Malta s'au ținut adunări de popor, cari au protestat în contra instrucției în limba engleză. În La Valletta deputatul Mizzi a zis între aplauze frenetice ale poporului: »Maltesii nu se vor liniști, până nu-și vor dobândi deplina independență«.

POSTA REDACȚIUNII.

Panciova. Serisoarea despre stările din P. se va publica în curând; luorarea literară nu se poate publica.

Școlile industriale de pe teritorul fostului fond regesc.

Universitatea săsească a asemnat încă în ședința sa din 23 Maiu 1871 nr. 397, din venitele sale cât și din cassa celor »Șapte județe«, pentru dotarea școlilor de industrie, cât și în general pentru perfecționarea cunoștințelor tehnice de specialitate de pe teritorul celor 11 scaune și districte istorice ale fostului fond regesc, un ajutor anual de 22.000 coroane, din care sumă, jumătate plătește cassa celor șapte județe. Scaunele și districtele ținătoare de fondul regesc până la 1876 fură: Sibiu, Brașov, Mercuria, Sebeșul, Orăștie, Sighișoara, Cohalm, Cincul-mare, Mediaș, Nocrich și Bistrița. Universitatea a voit prin dotarea școlilor industriale să ridice și să înainteze starea culturală a industriașilor peste tot și în special a celor de pe teritorul fostului fond regesc.

La început era intenționată numai cultivarea învățăcelilor în general. Purcând din principiu acesta era prescrip, ca în școlile de industrie să se învețe cetitul, scrisul, computul, gramatica, geografia și istoria, geometria, fizica și chemia. Pentru perfecționarea în partea tehnică și de specialitate era să învețe învățăceii pe lângă ocuparea lor în ateliere: corespondența comercială și industrială, contabilitatea, cunoștința cambilor, tehnologia, mecanica, modelarea, arhitectura și desenul, anume oel de specialitate. Pentru însușirea caracterului necesar s'a prescrip, ca pe lângă studiul religiei să se țină o disciplină severă.

Toate școlile de industrie ajutate din partea universității săsești își dau toată siliția de-a corăspunde în direcțiunile spuse chemării lor.

Spre documentarea acestora am să amintesc, cumcă în Sibiu și Brașov s'au făcut progresele cele mai mari înastă privință; anume în Sibiu este o școală pregătitoare cu 2 clase, pe lângă asta încă o școală generală pentru învățăcei cu câte 3 clase și 2 despărțiminte pa-

rălele și o școală pentru arhitectură; prin urmare Sibiu are 13 clase pentru învățăcei de industrie cu 10 cursuri pentru instruirea desemnului. În Brașov școala pregătitoare are 4 despărțiminte paralele, clasa I. patru, clasa a II. două și clasa a III. un despărțământ. Pe lângă aceste se mai află o clasă de perfecționare pentru acei elevi, cari au absolvat deja școala de industrie, dar' n'au terminat încă timpul de învățăcei și voiesc a-și lărgi cunoștințele, ca să poată fi primiți în institutele de industrie mai înalte interne sau din țeri străine. Școala aceasta o cercetează și mulți sodali, cu totul are deci Brașovul 12 școale industriale, unde se învață desenul în 5 clase.

Din numărul elevilor putem cunoaște însemnătatea și valoarea acestor școale, după care în anul școlar trecut 1899/900 au cercetat aceste școale de pe teritorul fostului fond regesc 2210 învățăcei, și anume: în Agnita 136, Bistrița 166, Orăștie 146, Sibiu 604, Brașov 536, Mediaș 175, Sebeș 146, Cohalm 98, Sighișoara 183. Pe lângă acestea mai există școale industriale de stat în Sibiu și Brașov, unde putem pune numărul elevilor la 400, deci cu totul ar fi 2210 învățăcei la școlile de industrie. Peste tot luând, școlile din Sibiu și Brașov sânt mai bine cercetate, elevii cu pregătirile cele mai bune, ceea-ce se vede și de acolo, că d. e. în Sebeș în cursul anume de desen de specialitate în iarna anului trecut erau înscriși numai 4 elevi, pe când în Sibiu și cursurile aceste sânt în număr însemnat cercetate.

Dacă împărțim elevii, cari cercetează școlile de industrie ajutate de universitate după confesiune, aflăm cumcă din cei 2210 elevi au fost rom-cat. 219, gr-cat. 112, gr-or 432, ev-aug. 1272, ev-ref. 104, unitari 10 și mosaici 28. După naționalitate 1431 Germani, 538 Români, 228 Maghiari, 8 Israelii și 5 de alte naționalități.

După pregătirea lor anterioară au intrat la meserii 1698 din școlile elem., 100 din școlile superioare elem., 105 din școale civile, 175 din școale reale și 124 din clasele gimnasiale; fără nici o pregătire, va să zică analfabeți au fost 16. Cu durere trebuie să constatăm, cumcă contingentul cel mai mare al elevilor români îl dau cei cu clasele elementare și al celor analfabeți. Până nu se face o schimbare spre bine în astă privință, adică până-când tinerii noștri pe lângă școlile elementare nu vor avé la intrarea lor la meserii și barem unele clase de gimnasiu sau reale, până atunci nu putem vorbi de clasa inteligentă a noastră de meseriași și până atunci meseriașii noștri nici nu vor pute emula cu succes deosebi cu colegii lor sași.

Este de mare însemnătate afacerea elevilor cu școale pregătitoare mai înalte. Tot Românul, care are la inimă înaintarea meseriașilor noștri în cultură și avere, va fi de acord cu mine, când afirm cumcă pentru viitorul nostru este mai oconsult, ca să avem mai puțini meseriași, dar' ești din școale mai înalte cu pregătiri recerute, decât mulți fără pregătirea trebuincioasă, când apoi acestia cu pregătiri puține sânt necesități a se aplica numai la unele meserii, bună-oară la păpușărit, ciobotărit și cojocărit, unde și vedem în timpul din urmă învățăcei în număr mai mare, pe când la meserii, unde se recer cunoștințe mai vaste, rar vedem învățăcei români, ceea-ce se vede și de acolo, că cei mai mulți tineri în lipsa școlilor necesare nu pot ajunge în clasele superioare ale școlilor de meserii mai înalte; cu deosebire în cursurile tehnice și în cele ale desenului special lipsesc ai noștri mai cu totul. Pentru aceea foarte bine ar face autoritățile noastre bisericești, când la conferința stipendiilor pentru învățăcei ar fi cu deosebită considerare la aceia, cari produc atestat despre absolvarea unor clase pregătitoare mai înalte. În literile fundamentale ale dlui Ioan Vișu din Sibiu se prevede și asta, având cei cu clase mai înalte preferință. Tot asemenea ar fi de dorit, ca și alți fondatori să dispună în acest înțeles, ca așa cu timpul să putem avé meseriași mai culți, când apoi și în specialitatea lor vor deveni mai destoinici și mai cu stare în cele materiale. Chiar și fiind asentați, mai ușor vor pute ajunge ca grade.

Revenind la școlile de meseriași de pe teritorul fostului fond regesc am să observ, cumcă după rapoartele oficiale, cu finea anului indicat au depus esamenul cu succes în Agnita din 136 elevi 81, în Bistrița din 166, 92, în Orăștie din 146, 66, în Sibiu din 604, 293, în Brașov din 556, 252, în Mediaș din 175,

74, în Sebeș din 146, 69, în Cohalm din 98, 61, în Sighișoara din 183, 63; neclăsiți ai rămas în Agnita 24, în Bistrița 29, în Orăștie 13, în Sibiu 130, în Brașov 158, în Mediaș 44, în Sebeș 34, în Cohalm 10 și în Sighișoara 46, așadar în total 2210 elevi 488.

Prelegerile s'au ținut în salele școlilor evanghelice. În Sibiu s'a înființat un muzeu de industrie; religiunea s'a predat din partea confesiunilor concertente; mai mare neregularitate s'a arătat după rapoartele oficiale în Bistrița, unde predarea catechisării la greco-catolici prin învățătorul popular român de acolo, s'a negles în așa mare măsură, încât superioritatea școlară a fost necesitată a sista prelegerile, fiindcă învățăceii în lipsa învățătorului arătară purtare tare turbulentă. În interesul cauzei ar fi de dorit, ca cei din localitate să rectifice cele mai sus zise. Oare Ven. consistor dii Gherla luat-a măsurile necesare, ca pe viitor să nu mai obvină atari neregularități, în detrimentul creșterii religioase-naționale a tineretului nostru? N'ar pute oare să iee autoritățile noastre bisericești esemplu dela Sași, la cari se pune mare preț pe cercetarea bisericești și creșterea tineretului în spirit religios?

Ca publicul cetitor să vadă cât se speșează pe an pentru susținerea acestor școale observ, că în Agnita școala a avut în anul școlar indicat: venit 3193 cor. 14 bani, spese 3108 cor., rest de cassă 85 cor. 14 bani; în Bistrița venit 4088 cor. 14 bani, spese 7005 cor. 50 bani, deficitul de 2917 cor. 36 bani l'a supliniț orașul; în Orăștie venit 3422 cor. 54 bani, spese 3332 cor. 56 bani, rest de cassă 89 cor. 58 bani; în Sibiu venit 15.298 cor. 70 bani, spese 14.848 cor. 45 bani, rest de cassă 441 cor. 25 bani; în Brașov venit 10.035 cor. 64 bani, spese 9997 cor. 60 bani, rest de cassă 38 cor. 04 bani; în Mediaș venit 4560 cor. 44 bani, spese 4422 cor. 48 bani rest de cassă 137 cor. 96 bani; în Sebeș venit 4836 cor. 78 bani, spese 4300 cor. 48 bani, restul casei 536 cor. 30 bani; în Cohalm venit 2549 cor. 10 bani, spese 2399 cor. 35 bani, restul casei 149 cor. 75 bani; în Sighișoara venit 2887 cor. 48 bani, spese 2792 cor. 22 bani, restul casei 95 cor. 26 bani. Cu totul s'a speșat deci pentru susținerea acestor 9 școale de industrie în anul școlar amintit 52.007 cor. 04 bani, prin urmare dacă luăm numărul elevilor de 2210, fiecare elev a costat pe an 24 coroane.

Suma speselor arătate pentru susținerea acestor școale în sine luată e destul de mare, deci avem să ne folosim de ocaziunea binevenită, ca să aplicăm tineri de-ai noștri în număr cât mai mare nu numai din teritorul restrins al fostului fond regesc, ci din ținuturile mai departate să-i dăm la meserii din localitățile numite, unde pe lângă ce aflând măiestri mai destoinici, își vor pute însuși meseriile lor mai perfect și unde vor pute învăța și limba germană, cu ajutorul căreia vor pute înainta mai cu ușurință la miliție și a se perfecționa în specialitatea lor.

Reghinanul.

Bibliografie.

Vorbe înțelepte. Maxime și reflecțiuni din literatura universală, culesse de Aurel C. Popovici, București. Editura institutului de arte grafice și editură »Minerva«. 1900.

Este o bogată colecție de maxime, adunate cu multă sîrguință și pricepere de vrednicul nostru compatriot Aurel C. Popovici. Cartea are format 8-av mic, portativ și 316 pag. cuprinzând la 1300 de maxime și sentențe, tot atâtea perle prețioase ale cugetării celor mai renumiți scriitori și bărbați de valoare ai tuturor popoarelor. Prețul este 1 leu 50 bani.

»Istoricul episcopilor noue« Studiu istoric de George Ardelean, adv. în Timișoara. Sibiu, tiparul tipografiei arhidiece. 1901. Studiul acesta din istoria nouă bisericească, basat pe documente începând din anul 1828, arată toate facele, prin cari a trecut chestiunea reînființării episcopilor români din Timișoara și Oradea. Celor-ce se interesează de această chestiune le face un serviciu cu atât mai plăcut, că în text sânt cuprinse toate actele emantate dela corporațiunile noastre superioare bisericești începând încă de sub fericitul Metropolit Andreiu.

Căătorile patriarhului Marcare de Antiochia în țările române (1653—1658), teză pentru licență în istorie, de Emilia Cioran. București, stabilimentul grafic I. V. Sococ.

Pentru redacție și editură responsabile: Andreu Baiteș. Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: Ioan Marschall.

Prima fabrică de mobile în Sibiu

Fritz W. Elges,

Fabrica: strada Sărei nr. 37. Deposit: str. Cisnădiei nr. 30. Telefon 37. Telefon 46.

Cel mai mare stabiliment de mobile pentru

SALON, REFECTOR, DORMITOR.

Nu mai fabricate proprii, în tot felul de stil, sau după desemnuri.

Aranjează locuințe întregi.

Specialist pentru lucrări bisericesti orientale:

fruntare, altare, străni, pictură bisericească etc. etc.

Mobilier pentru școale și aranjament intern pentru bisericile noue.

Primește lucrări pentru edificii și montări de localuri, hoteluri, cafenele, decorațiuni de tot felul etc.

Liferant al căilor ferate ungare.

Ilustrații românești

Cărți postale

ilustrații românești

.....toate 'n tot Frumoase cât eu nici nu pot Mal frumoase să-mi socot — Cu mintea mea'

peste 20 variante, care de care mai fermecătoare

Se află cu prețul de 10 bani per bucată

„Tipografia”,

societate pe acțiuni în Sibiu, str. Poplăcel nr. 15.

La cumpărări mai mari se dă rabat potrivit.

Tipuri admirabile.

Din editura „Tipografiei”, societate pe acțiuni în Sibiu.

Biblioteca populară a „Tribunei”

- 1. Pănușoara. Novela de Ioan Slavici, 12 cotești tip., broș., elegant. Un exemplar 60 bani.
2. Fata Stolorariu de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 bani.
4. Piperaș Pătra. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 16 bani.
5. Păcălă și Tândală. Anecdote de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 8 bani.
6. Jocării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, călugăr-tipograf. Un exemplar 80 bani.
7. Teu legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ion. Un exemplar 16 bani.
8. Colăcăritul. Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 bani.
9. Fieca a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 20 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 16 bani.
12. Inderătina. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 16 bani.
13. Răstăm de mamă. Legendă populară din jurul Născodului. De George Coșbuc. Un exemplar 12 bani.
14. Bunica de Bojana Némecová, tradusă din limba boemă de prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu 80 bani.
15. Vind și Cătrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ion. Un exemplar 10 bani.
16. Din bătrâni. Ghiduri, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ion. Un exemplar 16 bani.
17. Pe pământul Turului de George Coșbuc. Un exemplar 16 bani.
18. Căldăruș cu trei picioare. Poveste franceză scrisă de Eleonora Tănăsescu, după A. Genéray. Un exemplar 16 bani.
19. Cenușoara. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 16 bani.
20. Un peșteră îndărătnică. Novela de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 8 bani.
21. Prietenul meu Vintură-Feară. Din poveștile californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 16 bani.
22. Necăpătătoare. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 8 bani.
23. Fata Căminului din cetate. De George Coșbuc. Un exemplar 8 bani.
24. Căminul din cetate. De George Coșbuc. Un exemplar 8 bani.
25. Strigoaica. Din fanteziile lui Nicolas Gogol. Un exemplar 40 bani.
26. Drama mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 20 bani.
27. Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson. Un exemplar 12 bani.
28. Vecinii. Din fanteziile lui Nicolas Gogol. Un exemplar 40 bani.
29. Păcălă în acul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 20 bani.
30. Sgârșitul. Comedie de Melière. Un exemplar 60 bani.
31. Lumee prostilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 10 bani.
32. Născu-împărat. Poveste din popor de „Mărgineanu”. Un exemplar 24 bani.
33. Dina-împărăteasă și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanu”. Un exemplar 24 bani.
34. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 10 bani.
35. Spice de aur. Culesse de dascălul Ioan F. Lăzar. Un exemplar 20 bani.
36. Un idil în Rogoni. Novela de Bret Harte. Un exemplar 16 bani.
37. Baba Iadului. Poveste în versuri de Ioan Meșu. Un exemplar 16 bani.
38. Prinoasa fermecată. Poveste în versuri de F. Dalia. Un exemplar 20 bani.
39. Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Meșu. Un exemplar 24 bani.
40. Doi copii. Poveste de Ioan Meșu. Un exemplar 20 bani.
41. O partidă în patru. De Antonie Găbrieli. Un exemplar 24 bani.
42. Posacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de domnișoara Al. v. Luc. I. Romanescu. Un exemplar 40 bani.
43. Croitorii și cei trei feciori. Poveste de Ioan Meșu. Un exemplar 30 bani.
44. Mica Fada. De George Bărd. Un exemplar 60 bani.
45. Ruzălușcă. Poveste de Nicolae Trămbițaș. Un exemplar 44 bani.
46. Roma învină. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 40 bani.
47. Clara Milici. Novela de I. Turghenev. Tradusă din limba rusă de Enea Hedeș. Un exemplar 80 bani.
48. O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 16 bani.
49. Poesii populare. Cântecuri bătrânești. Din culegerile lui I. Pop Regeanu. Un exemplar 20 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și peste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Se află de vânzare în librăria W. Krafft în Sibiu.

În librăria lui W. Krafft în Sibiu

se află de vânzare:

Cărți mai noue.

(Prețurile în coroane).

Alexandri V., Opere complete, poezii (Doine, Lăcrimioare, Suvénire, Mărgăritare, Pasteluri, Legende, Ostașii noștri, Alte). 150. Anuarul I. al Reuniunii sodalilor români din Sibiu. 1867—1899. 120. Barcianu Dr. D. P., Dicționar rom.-germ. 6.—, legat 7.60. Biblioteca populară „Minerva”, cea mai ieftină și utilă publicație. Fiecare număr 15 bani. Au apărut până acum: Nr. 1—3. Istoria populară a Românilor. 4. Cântarea României. 5. Istoria populară a literaturii române. 6. Revoluțiunea lui Tudor Vladimirescu. 7. Perderele Basarabiei. 8. Istoria lui Vodă Cuza. Conda P., Drepturile și datorițele învățătorilor confesionali români. 3 50. Daus L., Străbunii, roman. 4.— (154) 2—5. Eminescu, Poezii — 64. (Nr. 195—196 din „Biblioteca pentru toți”). Mihályi Dr., Diplome Maramureșene din secolul XIV—XV. broș. 10.—, leg. 12.—. Moldovan Silvestru, În Panteon Mormintele marilor noștri bărbați 1848—49. 1.—. Obedeanu C. V., Grecii în Teara-Românească, cu o privire generală asupra stării culturale până la 1717. 12.—. Păcățian T. V., Sămbăta morților dramă din popor în 5 acte. — 60. Pop G., Dicționar mitologic, numiri de persoane și lucruri din mitol. greacă și latină, pentru usul școlar și privat, fasc. I. — 40. Popea N., Metropolitul Andreiu baron de Șaguna. — 50. Popovici Aurel C., Vorbe înțelepte, maxime și reflexiuni din literatura universală. 150. Rațiu I., Vieța și operele lui Andreiu Mușău, studiu ist.-literar. 2.—. Șăineanu L., Influența orientală asupra limbii și culturii române. Vol. I. Introducerea. 7.—. Vol. II. Vocabularul. 8.—. Scrob Carol, Rouă și Brumă, poezii. 150. Slavici I., Vatra părăsită, novela din popor. 150. Taușan G., Filosofia lui Plotin. 5.—.

„Tipografia”, oțelate pe acțiuni în Sibiu.

Un băiat

deștept, din casă bună, cu cel puțin 2 clase gimnasiale ori reale se primește imediat ca învățacel la „Tipografia”, societate pe acții în Sibiu.

Portretul

Dr. Gregoriu Silași

lucrat după o fotografie, tipărit pe carton fin, în mărime de 24x32 cm. îl trimite francat pentru 30 bani.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni.

Cu preț redus.

Doi mari Metropoliți ai Românilor Andreiu bar. de Șaguna

Alexandru Sterea Șuluțiu.

— Portrete frumoase. — Lucrate la Viena, în fototipie, fiecare separat, pe hârtie fină de carton; sânt foarte potrivite tablouri în casa fiecărui Român.

Prețul unui exemplar 40 bani.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Chestiunea

Română

în Roma.

Conferența

domnului Roberto Fava.

Prețul numai 40 bani.

Se află de vânzare la: Librăria W. Krafft.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni în Sibiu.

Se află de vânzare:

HOMO SUM.

ROMAN DE GEORGE EBERS.

Prețul 2 cor. sau 2 lei 50 bani.

Comandă se pot face la

Librăria W. Krafft

Pentru tipar responsabil Iosif Marshall.

„Foaia Poporului”, este cea mai bună și mai ieftină gazetă populară.

„Foaia Poporului”

ese în fiecare Duminecă, în format cuart mare, cu cuprins bogat politic-național, economic, literar, informativ etc. și cu ilustrațiuni.

Pentru-ca fiecare știutor de carte să poată abona această foaie

„Foaia Poporului”

va costa numai 4 cor. pe anul întreg sau 2 cor. pe jumătate de an.

Abonamentele se fac de-adreptul sau prin mandate postale la

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Descrierea Ardealului.

Cine voește să cunoască frumoasa țeară a Ardealului, și cu deosebire Munții Apuseni, patria lui Horla și Ianou, să citească scrierile lui Silvestru Moldovan anume:

Teara-Noastră,

descrierea părților sudice ale Transilvaniei și Valea-Muręșului, apoi

Zarandul și Munții-Apuseni,

Cu 9 ilustrațiuni și o schiță.

Descrierile sânt facute în fel de călătorie, cu datele și porturile Românilor și cu multe legende despre dealuri, cetăți, izvoare ș. a.

Fiecare carte costă 1 fl. (și 5 cr. porto), în România 3 lei.

Toate ziarurile noastre au apreciat în cuvinte elogioase aceste descrieri, unicele ce le avem despre Transilvania în limba română.

„Liga română”, scrie între altele:

„Până astăzi n'a existat în limba română o descriere a acestor regiuni atât de interesante din mai multe puncte de vedere. Dl Silvestru Moldovan a răspuns deci prin această publicație unei trebuințe ce intrădever se simția la noi. Sperăm, că publicul cetitor va face acestei scrieri primăria amabilă pe care o merită.

Comandă se pot face la

Librăria W. Krafft.

Din editura „Tipografiei”, soc. pe acții în Sibiu.

- Arghir și Elena, o istorie frumoasă în versuri cor. — 30
Art. de lege XXI și XXIII. ex. 1886. Despre instrucțiuni și despre procedura disciplinară — 50
Art. de lege XXII. ex. 1886. Despre comune — 80
Aluășiu Gavrilă, Societăți de cumpătare, îndreptar pentru înființarea lor după modelul „Societății de cumpătare” — 1.—
Brote Eugen, Ținerea vitelor — 24
Trifoiul — 20
Costan T., Aur, novela — 30
Duică G. P., Savitri, povestire indică din Mahabarata — 30
Ebers Georg, Homo sum, roman tradus de Mugur — 1.60
Îndreptar practic în economia rurală de mai mulți preoți — 1.40
Leonat și Dorofata, vorbire de glume în versuri — 20
Nordau Max, Naționalitatea, studiu — 40
Reprivire din Paradoxe sociologice — 40
Ordonanțele ministeriale pentru introducerea legii comunale (Art. XXII. din 1886) — 10
Russu-Șirianu I., Moara din vale, 8 romane — 1.40
Simion T., Păcate Domnești, novela orig. — 60
Simu R., Monografia comunei Orlat — 50

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și peste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Se află de vânzare în librăria W. Krafft în Sibiu.

Legea veterinară

atât de mult folositoare tuturor economilor și tuturor primăriile comunale — a eșit de sub tipar în a doua ediție îndreptată și îmbogățită. „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului” a îngrijit ca atât limba cât și forma cărții acesteia să fie cât se poate de potrivită, pentru-ca poporul să poată pe deplin înțelege sfaturile și îndrumările ce i-se dau cu privire la: pasapoarte, țiguri de vite, boale lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

impărtășește economilor sei cele mai de lipsă cunoștințe

despre

LEGEA VETERINARĂ

(Lecuirea vitelor)

BOALELE LIPICIOASE (CONTAGIOASE)

stând cu dinșii la sfat în serile lungi de iarnă

De

Tormay Béla.

Ediția II. revizuită — 152 pagini mari.

Cartea costă 80 bani (cu porto postal 90 bani) și se poate cumpăra dela

Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului.